

12 Sildefisk

12.1 Majsild (*Alosa alosa* (L.))

Udbredelse

Majsilden er en sildefisk, der bliver op til ca. 70 cm lang. Den lever i saltvand og gyder i ferskvand og findes fra det nordligste Norge til Gibraltar. Den er næsten uddød i det nordlige Europa, sandsynligvis p.g.a. forurening og etableringen af dæmninger i vandløbene, der har spærret for dens vandringer (Lelek 1987, Aprahamian & Aprahamian 1990, Assis 1990, Bervoets m.fl. 1990, Maitland & Lyle 1990, Taverny 1990).

Den er klassificeret som uddød i Danmark (Christiani 1991), men findes dog stadig nogle steder.

Majsilden gyder i ferskvand i maj-juni, og æggene drifter nedstrøms. Når ynglen er blevet 8-12 cm vandrer de ud i havet (Lelek 1987).

Plejeforslag

Det er ikke lykkedes at finde litteratur om dens krav til de fysiske forhold i vandløbene, og majsildens levesteder er dårligt kendte. Det antages dog, at majsilden vil nyde godt af de plejeprojekter, der i disse år gennemføres i de danske vandløb.

12.2 Stavsild (*Alosa fallax* (Lacépède))

Udbredelse

Stavsilden er en sildefisk, der minder meget om majsilden og bliver op til ca. 55 cm lang. Den lever i saltvand og gyder i ferskvand og findes fra den inderste del af den Botniske Bugt til Gibraltar, men har dog også stationære bestande i enkelte søer (Lelek 1987, Muus & Dahlstrøm 1990). Manyukas (1989) beretter, at stavsilden tidligere vandrede 400 km op i Nyamunas floden, men nu er der lavet en vandkraftsdæmning, som hindrer den i at vandre så langt.

Arten er næsten uddød i det nordlige Europa, sandsynligvis p.g.a. forurening, kraftig skibstrafik og etablering af dæmninger i vandløbene, der har spærret for dens vandringer (Lelek 1987, Aprahamian & Aprahamian 1990, Bervoets m.fl. 1990, Manyukas 1989, Maitland & Lyle 1990). Taverny (1990) fandt desuden, at rejefiskeri i perioden, hvor ynglen vandrede nedstrøms, var årsag til en stor dødelighed.

Stavsilden er klassificeret som uddød i Danmark (Christiani 1991), men findes dog stadig nogle steder. Den er bl.a. rapporteret fra Ribe Å, hvor der årligt registreres 5-10 fisk (Ejbye-Ernst 1993).

Stavsilden gyder i vandløb i maj-juni. Æggene, der gydes over sand- eller grusbund, ligger løst på bunden eller driver langsomt med strømmen. Ynglen søger om efteråret ud i havet, hvor resten af opvæksten foregår (Muus & Dahlstrøm 1990).

Plejekforslag

Det er ikke lykkedes at finde litteratur om dens krav til de fysiske forhold i vandløbene, og stavsildens levesteder er dårligt kendte. Det antages dog, at stavsilden lige som majsilden vil nyde godt af de plejeprojekter, der i disse år gennemføres i de danske vandløb.